

Japoncem obljubljen poraz - Poplave v večih državah

"BORILI SE BOMO RAMA OB RAMI", PRAVI CHURCHILL

Angleški prvi minister Winston Churchill napovedal pred kongresom Zdr. držav, da Japonci bodo in morajo biti poraženi. — Sestanek med njim, Rooseveltom, Stalinom in Chiang Kai-shekom napovedan.

Washington, D. C. — Angleški ministerski predsednik Churchill je v sredo nastopil pred zveznim kongresom v Washingtonu ter je v svojem velikem govoru povdaril, da Anglija bo nadaljevala vojno proti Japoncem z vso silo in z vsemi svojimi viri. Glede Nemčije in Italije je dejal, da je vredno, da se ju udarja iz zraka, kakor tudi z drugimi operacijami. In glede Japoncev je pa še posebej povdaril, da tudi ti morajo biti bombardirani, dokler ne bodo težali zdrobljeni v prahu in pepelu. Glede govoric, da je Anglija bolj zainteresirana v vojno v Evropi, kakor v Aziji, je odgovoril: Zagotavljam, da se nas enako tiče borba z Japonci in tu sem, da vam povem, da dokler je še diha v naših telesih, bomo nadaljevali z borbo. Omenil je tudi, da njegovi poveljniki, ki se nahajajo z njim v Washingtonu in ki so potovali in študirali načrte za borbo v Indiji in Aziji, niso bili tam zato, da bi gledali in skrbeli za dobro zdravje Mikadoja.

Kongresna zbornica je bila polno natrpana in množice so hrupno pozdravljale visokega gosta, ko se je prikazal v zbornici pred kongresom. Zbornici ga je predstavil Speaker Rayburn. Churchill je govoril od začetka polagoma, pozneje bolj glasno. Omenil je velike zgube v Tihem morju, a povdaril, da je treba in da se mora vse te dobiti nazaj. Napovedal je tudi, da se bo čimprej skušalo doseči sestanek med Stalinom, Chiang Kai-shekom, njim in predsednikom Rooseveltom. Glede borbe proti Japoncem je še dostavil, da

AKO SPREMENITE NASLOV OBVEŠČAJTE POSTNE URADE

Washington, D. C. — Urad Rdečega križa svetuje vsem, ki imajo sinove ali sorodnike pri vojakih, naj kadar se preselijo obveste o tem svoje poštne urade. Mnogo važnih sporočil o vojakih, ki so bili ubiti v borbi, ali o takih, ki so pogrešani ali vojni ujetniki, kakor tudi veliko število nedostavljenih čekov, s katerimi se je dostavljala plača, je bilo vrnjeno v Washington v teku preteklih par mesecev z označbo "nedostavljivo". Na zahtevo Vojnega in Morarniškega oddelka skuša Ameriški Rdeči Križ izslediti osebe, katerim so ta poročila ali čeki bili poslani. Medtem, ko je Rdeči Križ

RUMLOV DAVČNI PREDLOG ZOPET PORAZEN

Washington, D. C. — Davčna predloga, ki jo je pred nekaj dnevi odobrila senatska zbornica, je bila predvčerajšnjem zavrnjena v kongresni zbornici. Zavrnjena je bila radi točke, ki določa, da se odpušči ostanek neplačanih davkov za leto 1942, ki znašajo še 75%. Glasovalo je 202 proti predlogi in 194 za predlogo. Da je bila predloga zavrnjena je uplivalo predsednikovo pismo, v katerem je predsednik omenjal, da v teh časih ni mogoče misliti na odpušitev tolikšnega dela davkov, kakor to določa Rumlov predlog. Tako je vprašanje bodočih davkov tam, kjer je bilo. Danes in jutri bodo posvetovanja med različnimi skupinami kongresa in senata, če se bo dalo najti kakor kompromisno pot glede tega.

OPOZORILO GLEDE RACIJONIRANJA

Kava: Kupon št. 23 v knjižici št. 1 ena je veljaven za en funt kave do 30. maja.

Sladkor: Kupon št. 12 v knjižici št. 1 ena je veljaven za pet funtov sladkorja do 31. maja.

Rudeči kuponi: (Za mesne izdelke, ribe v konzervah, večino jedilnega olja in razne si-re.)

Rudeči kuponi E. F. G. ostanejo v veljavi skozi celi maj. Rudeči kupon H stopi v veljavo 16. maja.

Modri kuponi: (Za hrano v konzervah, za zmazano in razne dehidrirano hrano). Modri kuponi G, H, J, ostanejo v veljavi skozi celi mesec maj.

NAJNOVEJŠE UGOTOVITVE O IZGUBAH OSIŠČA V AFRIKI

London, Anglija. — Najnovejši kolikor mogoče točen pregled ugotavlja, da so Nemci in Italijani tekom vse vojne izgubili v Afriki 820,000 mož, na ubitih, ranjenih in ujetih. Samo Nemcev je bilo ubitih nad 200 tisoč. Zavezniške zgube pa računajo nekako okrog 230,000 tisoč mož.

10,000 LJUDI SE UMIKA PRED NARAŠČUJOČO VODO

Iz šestih osrednjih držav prihajajo obupna poročila glede obsežnih poplav. — V Indiano je poslano vojaštvo na rešila dela. — V Illinoisu tri glavne reke: Illinois, Mississippi in Sangamon ogrožajo obsežne kraje.

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — Norveška radio postaja, ki jo kontrolirajo naziji v Oslo je objavila, da je za naprej prepovedano vsaki osebi se približati ladjam v pristaniščih bližje, kakor 160 jardov. Naziji so baje izdali to odredbo, ker se bojijo saboterjev. Odkar so bili tepeni v Tuniziji, čutijo vse povsod odpor proti sebi.

— Bern, Švica. — Poročila iz Madžarske omenjajo, da komunistično gibanje je med kmeti in delavci postalo zadnje dni zelo živahno. Oblasti se zadnje tedne aretirale več tajnih agentov, ki so razširjali duh komunizma po deželi. Kmetje in delavci so informirani od komunističnih agentov, da bo vojska kmalu končana in da bo bodočnost dežele dana v njihove roke.

— London, Anglija. — Iz tajnih virov na holandskem je prišla sem dovtipna vest, da so holandski brivci te dni zvišali ceno za britje nazijev. Vsakemu naziju, ki se pride brit računajo pet centov več, kakor preje. Ko so bili vprašani, zakaj povišanje, so odgovorili, da naziji imajo mnogo daljše obraze, odkar so bili njihovi bratci našeskanj tam dol v Tuniziji.

— Ankara, Turčija. — Newyorški nadškof Spellman, ki je že par mesecev na potovanju, se je zadnje dni mudil v Carigradu in zdaj je v Ankari, odkjer odpotuje nazaj v Sirijo, pravi poročilo. Iz Sirije pa bo potoval v Iran in od tam v Rusijo. Njegovi poti v Rusijo pripisujejo razni opazovalci veliko važnost.

— London, Anglija. — Angleška admiraliteta poroča, da je angleški submarin potopil

St. Louis, Mo. — Po poročilih posebnih opazovalcev, ki poročajo o poplavah v šestih državah, to je v Illinoisu, Indiani, Missouri, Kansasu, Oklahoma in v Arkansasu je nevarnost, ako deževje kmalu nejenja, da bomo doživeli največje poplave izza mnogih let. V Indiani že več, kakor deset let niso imeli takih poplav v okolicih reke Wabash. Več ljudi je že utonilo, mnogo živine po farmah in mnogo posestev je uničenih. Vode so odnesle številne manjše mostove in večji so v nevarnosti in ceste so pod vodo.

Zadnja poročila omenjajo, da več, kakor 10,000 ljudi se je moralo umakniti iz svojih domov in pred naraščajočo vodo po nižavah.

Država Indiana je poslala več oddelkov vojaštva v poplavljenje kraje, kjer pomagajo graditi umetne bregove ob rekah, da tako obvarujejo kraje pred poplavo.

V Illinoisu se poplave razširjajo ob nižavah reke Illinois, Mississippi in Sangamon. Farmarji ne morejo orati in kar so nekateri že posadili in posejali bo voda odnesla in uničila.

Iz Toledo, Ohio, poročajo o naraščanju reke Maumee, ki je v nekaterih krajih že tudi prestopila bregove in poplavlja okolice.

V prizadetih državah bodo poljski pridelki vsled poplave zelo trpeli in to zna povzročiti prav občutno pomanjkanje mnogih pridelkov, ki jih dajejo ti kraji.

ob vzhodnih obalah grškega otočja pet italijanskih ladij in en rušilec. Dva italijanska parnika pa sta bila torpedirana blizu Sicilije zadnje dni.

VESTI O DOMOVINI

Italijani streljajo slovenske umetnike in pesnike. — Gerilske skupine na Balkanu so izdelale načrt za pomoč zaveznikom. — Madžarom na Hrvaškem postaja vroče. — Pavelić išče pomoči pri Italijanih.

Strašna usoda Slovenskega naroda

Iz poročila, ki ga je objavila radio postaja "Free Jugoslavia" dne 13. maja, posnemamo naslednja imena slovenskih žrtev, ki dokazujejo, da Italijani namerno iztrebljajo vse vodilne in prominentne slovenske osebnosti in sploh vse slovenske izobražene sloje.

Italijani so ustrelili kot talce, brez vsake sodne obravnave pesnike: Mirana Jarca — Ivana Čampa — Vinko Košarka — Ivana Roba — žurnalista Dušana Podgornika — ter inženjerja Antona Stebija.

Internirani so naslednji profesorji ljubljanske univerze: dr. Zvitek — dr. Vogelnik — in Marja Borštnikova.

Dalje so internirani naslednji slovenski pisatelji in umetniki: Juš Kozak — Ferdo Kozak — France Bevk — Franc Albrecht — Tone Suhar — Ludvik Mrzel — Franc Vodnik — Lojze Udovč — Milena Mohoričeva — Niko Pernat — Drago Vidmar — Januš Vidmar — Ljubo Ravnar — Milan Sever — Bojan Stupica — Slavka Severjeva — Josip Zemljak — Rudolf Kivski — Viktor Smolej — Silvo Torker — in Ciril Vidmar.

Poročilo tudi omenja, da je bil ustreljen Hinko Smrekar, znani slikar; interniran je bil univerzitetni profesor dr. Kidrič, o čemur smo že svoječasnoro poročali.

Iz poročila je videti, da so Italijani poslali v internacijo ali postrelili kot talce vso mlajšo generacijo slovenskih pesnikov, pisateljev in umetnikov.

Gerilska pomoč zaveznikom pri invaziji Balkana

London, 12. maja (AP) — Dondonske vlade v izgnanstvu poročajo, da so gerilske vojske v Jugoslaviji, Grčiji, Albaniji, Bolgarski in Rumuniji izdelale načrte za pomoč zaveznikom čim se bodo njihove prve čete izkrcale na balkanskih obalah.

Jugoslovanski krogi trde, da je general Mihajlovič prepričan, da bo njegovo moštvo, oskrbovano z letali in podpirano z zračnimi napadi, v stanju zadobiti kontrolo nad aerodromi v Jugoslaviji in omogočiti zavezniškim zračnim silam, da jih zasledijo.

Glasom teh krogov trdi Mihajlovič, da bo njegovo moštvo v teku 48 ur očistilo vse kraje med rekama Savo in Donavo na severu, Drino na vzhodu, Moravo na zapadu in do Zapadne Morave na jugu.

Edina direktna in dobra zveza med Nemčijo in Balkanom je železniška proga iz Beograda preko Niša do Aten. Nekateri opazovalci so mne-

na, da bodo mogli četniki brez posebnih težko pretrgati to progo, na kateri so že v preteklosti prekinili promet za več mesecev.

Uspehi gerilcev

London, 9. maja — Angleška časniška agentura Reuter poroča iz Moskve, da je na sestanku vseslovenskega komiteja v ruski prestolnici izjavil eden od voditeljev jugoslovanskih gerilcev, da so v teku zadnjih dveh mesecev jugoslovanski patrioti ubili, ujeli ali rapili približno 20.000 nemških in italijanskih vojakov.

Madžari zapuščajo Hrvaško

New York, 10. maja (NYT) — Foreign Broadcasting Intelligence Service je prestreglo radio oddajo namenjeno Finski, v kateri je govor o izseljevanju Madžarov iz Hrvaške zaradi "gerilskega gibanja", ki nikdar ne poneha. Omenjeni radio navaja ob tej priliki poročilo iz Zagreba, ki pravi:

"Čenijo, da se je dozdej preselilo iz Hrvaške na Madžarsko približno 1.500 Madžarov, po največ kmetov, ki so morali zapustiti vse svoje imetje in pobegniti."

Poglavnik se priljuje Italijanom radi nove podpore

Washington — Hrvaški poglavnik se je nedavno razgovarjal z vrhovnim poveljnikom italijanskih čet v Sloveniji in Dalmaciji, generalom Mario Roatta, da bi ojačil svojo pozicijo v osišču in dobil od Italijanov še več podpore. Berlinski radio je poročal, da je imel poglavnik dolg in "prirčen" razgovor s predstavnikom italijanskih okupacijskih sil.

Črne srake prisilile Slovence na proslavo

Washington — Italijanske okupacijske sile v Ljubljani so priredile proslavo podpisanja konstitucije za Ljubljansko Provincio, kateri je prisostvoval general Grazioli, italijanski visoki komisar te province. Italijanske črne srake so prisilile mnogo domačinov, da so se udeležili parade. V svojem nagovoru o priliki te obletnice, se je general Grazioli bahal, da je Slovenija dobila iz rok fašistov mnogo ugodnosti — tako veli poročilo, ki ga je prejela OWI.

Šef ustašev umrl

Washington — Od Italijanov kontrolirani radio Rakovica, je nedavno oznanil smrt Matija Uzo-va, šefa ustaškega sistema za hrvaške vasi. Bivši član jugoslovanske vlade, se je Uzo prelevil v fašista (Nadaljevanje na 4. strani)

DARILA YA HITLERJEVE "AKSARJE"

Slika kaže, kako vojaki nalagajo bombe na "trailer", kakoršnega hitro pripno k oklepni avtomobilu in hite v bombami h letalom, kjer jih potrebujejo.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročninas	Subscriptions
Za čelo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZORI! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi vašega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

OSISČE V TEŽAVAH

Vojna je kakor igra. Spretni igralci zmagajo v igrah, spretni vojaški voditelji zmagajo v vojnah. Glede iger so že stari modrijani skovali prav modre pregovore kot: Prvi dobiček ne gre v mošnjček. Kdor se prvi smeje, se navadno nazadnje joka. Itd. Tudi prve zmage v vojnah ne odločujejo nazadnje, pač pa zadnja zmagaja je, ki odločuje.

Ko je izbruhnila sedanja vojna so Nemci zmagovali, kakor bi bil ves svet iz samega papirja. Cele dežele so padle in Nemci so zasedali iste kar eno za drugo. Zakaj? Pač zato, Nemci so se več kakor celo desetletje pripravljali na vojno. Imeli so najbolj učinkovito orožje, vse pripravljeno in le ukaze je bilo treba dajati in šlo je vse po načrtu. Domalega vsa Evropa je bila v njihovih rokah in mnoge strategične točke v Afriki. Govorili so že o ofenzivi preko Afrike na Južno Ameriko. Šlo je vse bliskovito z veliko naglico. Tako naglo je šlo vse, da so Japonci postali vsi zaskrbljeni, da je zadnji čas da se oni posežejo v borbo, da bodo deležni plena, ali pa bo Hitler poblical ves svet in v takem slučaju bi Japonci ostali na cedilu. Zato so zasnovali napad na havajsko otočje, kar jim je uspelo. Nato so bili eali po Južnem Pacifiku in zasedli premnoge važne postojanke. Tudi njim je šlo v prvih mesecih vojne naglo in hitro. Prvi dobički so bili izvojevani. Toda končni pa še ni in kakor zgleda nikoli ne bodo.

Po napadu na Ameriko so se pa razmere kmalu spremenile. Pred napadom smo bili brezbrizni. Kritizirali pomoč zaveznikom, kritizirali to in ono. Ko je pa prišel napad smo pa spoznali, da imamo v svojem modrem in dalekovidnem predsedniku Rooseveltu velikega voditelja in da je potreba, da se vsi kakor en mož in ena žena združimo za njim in mu pomagamo, da dežela odbije zahrbtno napadalce in iste porazi ter naredi svet zopet varen za poštene in miroljubne ljudi. In to se je dobesedno začelo izvajati. Zaveznikom Angležem, Rusom in Kitajcem se je začela dajati na podlagi "Lend-Lease" zakona vsestransko pomoč. Vojna proizvodnja je začela funkcionirati v taki obsežnosti, kakoršne svet še ni videl. V zadnjem letu smo prekosili ošiščno proizvodnjo letal, tankov in drugega orožja. Zdaj ni več ene noči, da bi ne padale na nemška mesta težke bombe. Nemci in Italijani so poginili iz Afrike in od iste jim ni ostalo drugega, kakor le težki spomini poraza in pa težke izgube, ki jih ne bodo preboleli tako zlepa. Njihovi načrti, kako bodo bicalli po Afriki in iz te v Južno Ameriko in odtam v Severno Ameriko na drugi strani pa v Indijo in tako zavladali vsemu svetu, so prekržani in uničeni. Okrog osišča v Evropi je zdaj okrog in okrog mogočen neprodiren železni obroč topov, tankov, mogočnih brodovij, v zraku pa tisočere jate mogočnih-jeklenih ptic letal vseh tipov in vrst, ki dnevno zatemnjujejo nebo nad Nemčijo in Italijo. In v takih razmerah, kaj še ostaja nazijem in fašistom?

V takih razmerah morejo le ljudje brez razuma in pameti misliti na zmago. V takih razmerah je zmaga nemogoča. To danes že dobro vedo v Rimu in Berlinu. Če tam še govorijo o zmagi je to le hinavsko govoričenje, srce, pamet in vest, če jo še kaj imajo, jim govorijo drugače. Čisto določeno že vedo pri čem so. Da trobijo še drugače, je to le hinavska prefriganost, lisičja narava, katera se nikoli ne poda, dokler ni absolutno uničena. Nemci zdaj upajo, da bodo z odporom izsilili od zaveznikov pogojen mir. S takim pogojnim mirom se mislijo rešiti. Toda tudi v tem računanju se varajo. Zavezniki ne bodo nikoli pristali na pogojni mir. Churchill in Roosevelt sta glede tega dovolj jasno izjavila: Da samo brezpogojna predaja in nič drugega se ne sprejme od osišča.

Okrog osišča v Evropi so prve zmage zaveznikov že izvojevane. Obroč okrog osišča je dovršen. Zdaj ga bo treba le še zoževati in stiskati skupaj. Ko to stiskanje in zoževanje osišča ne bo moglo prenašati več, se bo brezpogojno predalo, kakor so se Nemci predali v zadnji vojni. Kdaj pride od tega je vprašanje časa.

V Aziji pa ta prva faza še ni izvojevana. Tam se ta prva faza še začinja. Hud udar bo treba in ta pride iz Indije na Burmo, da se odpré pot v notranost Kitajske. Ko

bo ta pot odprta bo treba dati orožja Kitajcem, nakar se bo začela šele borba proti Japoncem. Kitajski milijoni primerno oboroženi bodo dali Japoncem dovolj posla na azijskem kontinentu. Ameriška in angleška mornarica pa bo te skrbeli, da bo nastal obroč okrog japonskih postojank v Tihem morju. Ameriške letelce trdnjave in težki bombniki pa bodo dajali duhati Japoncem ameriške bombe, katerih bo mnogo mnogo in vedno več in več. Ta obroč se bo stiskal okrog zahrbtnih Japoncev tako dolgo, dokler ne bo tudi od strani Japoncev brezpogojne predaje. Japonci bodo temeljito obžalovali svoj zahrbtni napad na Ameriko. Sile osišča nimajo več izgleda za zmago.

NOVA MAŠA PRI SV. ŠTEFANU

Chicago, Ill. — Naša fara sv. Štefana bo zopet imela prav veliko čast v nedeljo 30. maja, ko bo Rev. Charles Madic, O. F. M., daroval prvo sveto mašo v naši cerkvi, kjer je bil krščen. Naši župniki ni tuja te vrste slovesnost. Father Charles Madic je že četrti duhovnik, ki ga je naša župnija poslala v vinograd Gospodov. Kakšna velika in redka čast je to za našo župnijo in farane! Lahko so Svetostefanci zelo ponosni na to čast. Zelo malo župnij ima tako veliko čast. Srečna je fara, ki da vsaj enega sina cerkvi, naša pa je dala že štiri! Ker je dan nove maše farni praznik, se spodobi, da se vsi farani veselijo z novomašnikom in da mu izkažejo čast in priznanje s pričujočnostjo pri novi maši in na banketu.

V imenu novomašnika vabim vse naše farane k novi maši in banketu po maši. Vabim ne samo tiste, ki živijo okrog cerkve, marveč tudi vse naše dobre farane iz Cicero, Berwyn, in iz North in South Side. To je naš praznik in se spodobi, da pridemo vsi in pokažemo novomašniku vso čast in priznanje. Ni ga bolj vselelega praznika kot je dan nove maše, ko novomašnik v družbi sofaranov prvič zapoje slovesno "Gloria". To je dan, ki ga je Bog sam naredil in ki se ga veselijo angeli. Tak praznik bo pri nas na nedeljo 30. maja.

Zdaj pa nekaj besed v pojasnilo našim dobrim faranom. V angleščini imamo pregovor, ki se glasi "It never rains but it pours", kar pomeni, da vse težave in vsi glavoboli pridejo ob enem. Tako je zdaj pri nas. Vsako nedeljo je kakšna prireditev v naši naselbini. Navadno vsak novomašnik poje prvo mašo na nedeljo po posvečenju, in ker je bil Father Madic posvečen preteklo nedeljo, 16. maja, bi moral peti prvo mašo prihodnjo nedeljo, 23. maja. Toda tukaj smo prišli v zadrego. Nedelja 23. maja je bila objavljena podružnici Zenske Zveze za koncert. Kaj pa zdaj? Na nedeljo 30. maja ima JPO svoj program v pomoč naših rojakov v Sloveniji, na nedeljo 6. junija pa ima naša šola graduacijo. Kdaj pa naj bo nova maša? Ali naj bi umoral Father Madic res čakati celi mesec za novo ma-

šo? Kaj pa vi mislite? Jaz ne bi hotel čakati toliko časa. Določili smo, naj bo na 30. maja, zato ker program JPO se ne začne do treh popoldne, banket in program nove maše pa bo že končan do tiste ure. Tako se boste vsi lahko udeležili nove maše in banketa pri nas in imeli tudi dovolj časa za program JPO. To naj bo v pojasnilo tistim, ki so vprašali. V takih slučajih je zelo težko soditi, kaj je prav in kaj ni; vsak bo to razumel.

Člani in članice naših cerkvenih društev hodijo ta teden po hišah, da vam prinesejo tikete za novomašniški banket. Lepo vas prosim, da jim greste na roko. Tikete pa lahko dobite tudi v župnišču. Več o novi maši in novomašniku boste čitali prihodnji teden.

Father Edward Gabrenya, župnik.

DELO ZA ROJAKE

Strabane, Pa.

Iz raznih drugih naselbin poročajo o ustanovitvi Sansa in o prireditvah za pomoč našemu zatiranemu narodu v starem kraju. Tudi pri nas v Strabanu smo ustanovili postojanko Slovenskega narodnega sveta. Ustanovila in organizirala so jo 28. marca 1943 vsa tukajšnja društva in klubi. Naša naloga je, da zberemo \$500 za Sans. V ta namen bomo priredili piknik 4. julija v Drenik parku. Vljudo je sedaj vabimo, da pošte v velikem številu posetijo ta piknik, da pomagamo našim bratom in sestram iz njihovega trpljenja.

Seje naše postojanke se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne in sicer en mesec v dvorani društva Postojnska jama, št. 138 SNPJ, drugi mesec pa v dvorani društva Sv. Jeronima, št. 153 KSKJ. Ta mesec, 23. maja, se bo vršila seja v dvorani SNPJ.

Odbor postojanke je sledeči: predsednik John Tercel, podpredsednik Joseph Zupanc, tajnik Martin Zagar, blagajnica Mary Tomsic, zapisničarica Frances Mohoric, nadzornik: James Bradac in Vincent Peternel.

Pri tej priliki se tudi prav lepo zahvaljujem članom Booster kluba društva Sv. Jeronima za banket, ki so ga priredili na čast materam na materin dan.

Mary Tomsic.

ODMERKI PA IHAHA.

Waukegan, Ill.

Ravnokar sem prebrala dopis Mr. J. R. Straha v št. 91 Am. Slovenca, kjer piše, da kateri smo prišli v to deželo takoj po prvi svetovni vojni, ko se je bivša Avstrija sesula, vemo, kako je bilo tam ob razpadu v jeseni leta 1918. Med drugim smo tudi videli, koliko konj se je takrat potikalo okrog brez gospodarja. Dopisnik pravi nadalje, da bi ihaha še dober, samo če ga bomo dobili!

Pravi! Resnico ste povedali, Mr. Strah. Kar nas je prišlo po vojni sem v to deželo, se nam lahko dopove, kaj je vojna. Nam ni nič novega jesti na odmerke. Že ob peti uri zjutraj smo čakali v vrsti in morda do desete ure ali pa še dalje, da smo dobili par kil koruzne moke. Kruh pa smo pekli iz zelenkaste moke. Bil je težak kakor opeka. Ker se ni hotel skupaj držati, smo ga ulivali v posode za pečenje, potem pa lomili. Kar smo pridelali na kmetijah, so nam porabili, potem pa nekoliko nazaj zdajali na odmerke. Kljub temu smo živeli, zraven pa še trdo delali od rane ure do mraka. Rojaki, od sedaj nam tukaj pri vseh odmerkih še ni prav nobene sile, da bi nam le kruha ne zmanjkalo! Več o tem ob drugi priliki.

Kakor Mr. Strah in njegov sosed, tako sva šla tudi mi v Francijo in jaz tistikrat v Ljubljano po konje. Brat se je vrnil taktir iz Sibirije, iz ruskega ujetništva. Bil je gospodar ra domu. Uprežne živine ni imel, ker so nam jo pobrali; delali smo s kravami. Ko smo izvedeli, da je bilo v Ljubljani mogoče dobiti konje, sva se tudi midva odpravila po nje. Morda jih je Mr. Strah tudi ravno tistikrat lovil po topniški vojašnici! Z bratom sva se peljala do Ježice, potem sva pa šla eno uro peš do Ljubljane po Dunajski cesti. Na poti sva srečavala te uprežne konje, ki so že šli domov. Nekateri so jih gonili, drugi so jih jahali, največ jih je pa šlo kar prosto v dolgih jatah. Nikdar v svojem življenju se nisem videla toliko konj kakor tistikrat. Mnogim so noge že odpovedovale; tu in tam je bil kakor capnil kar na cesti. Tako se je zgodilo tudi tik pred ograjo vojašnice. Uboga mrcina se je kar zvalila po tleh in napravila tolik hrup, da sem bila vsa v strahu. Tedaj pa pride nekakšno osorno mimo srbski stražar in nama reče, naj ne gledava te mrcine. Pregledal je listino od komisije, ali je bila podpisana in naznačeno ime lastnika in pristojna občina. Bilo je vse v redu. Tako je dobil brat voz in korje. Naša kočija je šla naprej brez vsake ovire. Nobenih stražnikov. Peljala sva se kakor na avtomobilu. Meni se je zdela ta vožnja prehuda, zato sem rekla, da bom šla od Ježice z vlakom domov. "Le pojdi!" pravi brat; "jaz pa grem s konji, pa bom prej doma kakor ti." Pa je bil res prej doma, kakor pa jaz s tistim kamniškim vlakom.

Doma so se te sestradane živali najedle in odpočile. Drugi dan jih brat upreže za de-

lo. In kaj je bilo? Nič. Peljati nista hotela. Eden se je kar na zadnje noge postavil, drugi pa sploh potegnil ni nič, in tako se je ponovilo še parkrat, vedno z istim uspehom. Nato jih je brat zapodil ven iz hleva v prosto naravo. Čez par dni je bilo tudi okrog nas vse polno teh konj, ki so šli vedno naprej. Tisti ihaha bi bili najboljši za golaž, ker so bili mladi. Delati pa niso hoteli. Kam so odšli, pa ne vem povedati.

Toliko o tem. Ko sem brala dopis Mr. Straha, sem se zopet spomnila podobnih doživljajev v stari domovini. — Vsem čitateljem tega lista pošilja lepe pozdrave

Jennie Keber.

TO IN ONO

SENATOR RUSSELL OZNANJA DAN OBRAČUNA ZA KVIZLINGE

Washington. — Richard B. Russell, senator Georgije, član senatovega odbora za mornarico, je izjavil ta teden, da bo "obisk Ante Paveliča, hrvaškega kvizlinga v Hitlerjevem glavnem stanu nedvomno povzročil novo krvavenje hrvaškega naroda na ruski fronti in nacistično ropanje njihovega živčevja".

V preteklosti je povzročilo vsako Paveličevo potovanje v Rim nove hrvaške žrtve in je oznanjalo, da so naci-fašisti tesneje zadržili svojo zanjko okolo vratu te nesrečne balkanske dežele. Po enem teh obiskov je dobil hrvaški narod kralja italijanske krvi. Ta kralj — vojvoda Spoleto — si niti ne drzne priti na Hrvaško in prevzeti svojih poslov. Toda to je druga stvar. Naslednji obiski v Rimu so povzročili odstopitve ozemlja, zopet drugi pa so pomenili nekakšno izmenjavo živčevja v čisto enostranski dobrobit fašistov. Zdaj pa je videti, da že zopet stiskajo zanjko, to pot na povelje skrbnega sosed na severu.

Paveličeva osišču prijazna izjava o priliki njegovega potovanja, ki naj bi potolažila krvoločnega gospodarja Hitlerja, je jako podobna in zveni popolnoma kakor Judežev klic, ki je napravil svojih 30 srebrišnjakov in čut, da se mu bliža dan obračuna.

"Dan obračuna se zares bliža — naj trepetajo vsi kvizlingi!"

POPLAVE NASTAJAJO

Indianapolis, Ind. — Po nižavah ob Wabash reki so mnogi kraji že pod vodo radi neprestanega deževja. Posebno je prizadeta okolica pri Marionu, več kakor 300 družin se je moralo že izseliti iz svojih domovanj. Tudi po drugih krajih ogroža voda prebivalstvo po nižavah.

AMERIŠKA POMORNICA POTOPILA JAPONSKI RUŠILEC IN 5 LADIJ

Washington, D. C. — Ameriški submarin, ki je krožil po Tihem morju in se vrnil te dni je potopil pet raznih japonskih tovornih ladij in en japonski rušilec. Tako tudi sovražne ladje gredo stalno na dno.

DOGODKI

med Slovenci pa Ameriki.

Za vojne bonde

Waukegan, Ill. — V prvem wardu so posamezni podpisali za \$17,995.25 zaobljub za drugo vojno posojilo, organizacije pa za \$47,000, skupaj \$64,992.5; za pretežno večino te svote so bondi že kupljeni. Da je bilo mogoče doseči tako lepo svoto, so pomagale naslednje žene, večinoma Slovenke: Mrs. Catherine Petrovic, Mrs. Angela Belec, Mrs. Emma Merlock, Mrs. Jennie Cepon, Miss Louise Ivantick, Miss Agnes Ivantick, Miss Frances Kirn, Mrs. Frances Chamer-nick, Mrs. Frances Belek, Mrs. Louise Bagdon, Mrs. Jennie Petrovic, Mrs. Josephine Prebil, Mrs. Josephine Mo-zina, Mrs. Rose Popit, Mrs. Margaret Repp, Mrs. Joseph Jadrach, Mrs. John Konchan in Mrs. Jennie Keber.

Romanje

Chicago, Ill. — V nedeljo 23. maja bo društvo Marije Pomagaj, št. 78 KSKJ, priredilo prvo letošnje romanje k Mariji Pomagaj na ameriških Brezjah v Lemontu, Ill. Vabljeni so tudi vsi drugi rojaki in rojakinje iz Chicago in drugih naselbin. Sv. maša bo ob 11 uri v samostanski kapeli.

Nova faranka

Chicago, Ill. — V nedeljo 16. maja je bila pri Sv. Štefanu krščena mlada faranka Barbara Ann Tuzak, ki je bila rojena 27. aprila 1943 in je hčerka Mr. in Mrs. John Tuzak. Materino deklisko ime je bilo Catherine Vrasich.

Joliet zmagal

Pittsburgh, Pa. — Pri tekmi kadetinj ali vežbalnih krožkov Slov. ženske zveze, ki se je vršila zadnjo nedeljo popoldne, je dobil prvo nagrado krožek št. 20 iz Joliet, Ill., načelnica Josephine Makovec. Krožek je prejel \$100 nagrade. Istega dne je bila zvečer po slavnostnem banketu kronana kot "Kraljica Slovenske ženske zveze" Mrs. Terlep iz Joliet, Ill., ki je dobila v zadnji kampanji največje število novih članic, namreč 190. Značilno je, da je imenovana rojakinja le četrti dosegla to izredno čast pri imenovanju organizaciji, kar je gotovo lahko v ponos njej in njeni podružnici, pa tudi celi jolietski naselbini.

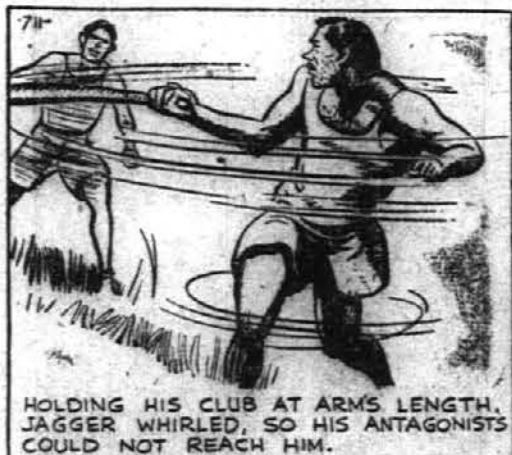
Pozdrav

Pittsburgh, Pa., Hotel Roosevelt. — Delegatinje podružnice št. 2 SZZ iz Chicago, Ill., pošiljajo najlepše pozdrave Am. Slovincu, članicam in vsem čikaškim Slovincem iz šeste redne konvencije SZZ.

Graduacija

Cleveland, O. — Dne 14. maja je graduirala na Ohio univerzi, Athens, O., Miss Jean Križman, hčerka poznane Matija Križmanove družine iz 6030 St. Clair Ave. Naše iskrene častitke!

TARZAN (711) NEVAREN NAČRT

Držaje svoje dolgo poleno v iztegnjeni rčki, se je Jagger vrtil okoli, da nasprotniki niso mogli do njega.

Samo Tarzan bi bil lahko odvrgel nesrečo, ali Tarzan je bil daleč proč od tam, zajet med levji.

(Metropolitan Newspaper Service)

Vedel je, da bodo zverj ostale in čakale, dokler ne bo prisiljen, da ali spleza doli ... ali se pa zgredi izčrpan.

V njegovi glavi, ki je razumela džunglo, se je tedaj porodil obupen načrt, vodeč v prostost ... ali pa v naglo smrt.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 25. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Sediš: Joliet, Ill. Inkorporirani v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vse za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedie, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Kebe, 223 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 331 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavich, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharnburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emery Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenc", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1942 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, poškodnih, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četr milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cam) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 121.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno mrežo.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali listmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIE, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Dopisi lokalnih društev

DR. SV. IVANA KRSTITELA
Chicago, Ill.

Naša prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v nedeljo dne 23. maja 1943 ob 2 uri popoldne v cerkveni dvorani. Naproseni ste, da se te seja gotovo udeležite. Imamo več točk za rešiti v korist društva. Na zadnji seja je bilo

sklenjeno, da bomo imeli domačo zabavo po seji. Bo malo za suha grla in prigrizek. Zato bo moral vsak član(ica) plačati 60c v društveno blagajno, ako se udeleži seje ali ne, ker ne bomo imeli letos nobene zabave in ne piknika. Poleti bomo imeli seje tri mesece, to je junija, julija in avgusta, ob nedeljah zjutraj ob 9 uri.

Na svidenje 23. maja ob 2 uri popoldne.

Vam udani Vaš tajnik
John Denka.

ITALIJA - BRLOG MORALNIH PROPALIC

V strašnem, nepopisnem trpljenju je danes izenačen ves slovenski narod v sužnjih Evrope. Prusijaški razbojnik so našli svojega vrednega učenca v strahopetnem laškem plemenu. Divjastva nebrzdane in do temeljev pokvarjene laške soldateske v vseh predelih nearečne Slovenije lahko primerjamo samo še s prusijaškim vandalizmom v posameznih delih poeptane Evrope. Vsak dan nam prihajajo nove vesti o strahovladi, ki je zajela vso slovensko zemljo. Množestveno ubijajo Slovence, rušijo njihove lepe domačije, požigajo cele vasi, pošiljujejo naša dekleta in žene, na tisoče in tisoče mirnih vaščanov odvajajo v koncentracijska taborišča, kjer jih mučijo do smrti.

Sliko sedanjih strahot, ki jih preživlja slovenski narod, nudi zlasti spomenica, ki so jo naslovlila slovenska dekleta ženi ameriškega predsednika Roosevelta. Ta spomenica je kljub nepremostljivim zaprekam dosegla svobodno tujino in tudi naslovljenko.

Kakor v vseh zasledenih predelih Evrope, tako se je tudi v Ljubljani dogajalo, da so se laški vojniki in častniki poskušali z vsemi sredstvi dobrihati slovenskim dekletom. "Doga-jalo se je, da so pri nekaterih, ki so verjele sladkim besedam laških pohotnežev, dosegli svoje namene s podlimi in nečastnimi obljubami, ki so toliko vredne, kakor vsaka druga ob-

ljuba tega lažnjivega in ničvrednega laškega plemena. Člani narodnih organizacij v Ljubljani so tako dekleta, ki so kljub neštevilnim izkušnjam, zašla v krčila laških moralnih propalic, primerno opomnili. Prvi opomin je bil, da so nedostojnim slovenskim dekletom, ki tvorijo — k areči — med slovenskimi dekleti malenkostne izjeme, ostrigli lase na balino. Če tudi ta opomin ni pomagal, so uporabljali tudi še druga izdatnejša sredstva, kar pa se je zgodilo samo v enem slučaju.

Na ta način so člani slovenskih narodnih organizacij začeli častiti slovenskih deklet in žene. Ali laška pokvarjenost je enomejena in njihova pohotnost nenasitljiva. Ko so častniki in vojniki laške soldateske uvideli, da jim slovenski fantje temeljito kvarijo račune, so pričeli oboroženi udariti v nočnih urah v stanovanja mirnih meščanov in z grožnjami prisilili "slovenska dekleta, da gredo z njimi v vojaške nočne lokale, čeravno je vsako kretanje civilistov v nočnih urah najstrožje prepovedano. V nekaterih slučajih je pri takih nočnih lovih prišlo do upravičenega obračunavanja z laškimi banditi, ki je navadno končalo s figarskim begom napadalcev. Seveda se je pri tem vsa zloba laške justice vrgla na tiste, ki so branili slovenska dekleta. Laške civilne in vojaške oblasti dajejo

vsu potuho laškim ciganskim pritepecem. Kljub vsemu pa so po nekaj krepkih izkušnjah udiranja v stanovanja prenehala.

Laški mestni poveljnik v Ljubljani je nato zahteval od mestne občine ljubljanske, da mu preskrbi 45 slovenskih deklet, češ, da njegovi vojaki ne morejo biti brez tega. Zahteval je dekleta v starosti od 18 do 22 let.

Teh 45 slovenskih deklet je poslalo spomenico soprog predsednika Roosevelta, ki med drugim pravi tudi tole: "Slovenska dekleta smo svoja bedna življenja takorekoč zaključila. Ali v imenu ostalih slovenskih deklet in žena najodločnejše protestiramo proti barbarskemu nasilju, ki ga laška soldateska izvaja nad slovenskimi dekleti. Vedite, da sadistični laški pokvarjenci množestveno pošiljujejo slovenska dekleta in to na načine, ki jih ni mogoče izraziti v dostojni družbi. Z žebli in bajoneti so v mnogih slučajih laški banditi deflorirali mlada slovenska dekleta in jih mučili na najgobnejše načine."

Spomenica zaključuje z ugotovitvijo, da je popolna moralna propast zajela ves laški narod. Pri tem slovenska dekleta naglašajo, da ni prav nobene razlike med zločinskimi fašizmom in ostalimi laškimi tolovaji.

Ta spomenica, ki je ena sa-

Ta le dogodek je bil slikan na neki najbolj neenaki farmi v Zdr. državah, ki se nahaja v sredini Bronx Zoo kvarinjak v New Yorku. Novi farmar je prevzel oskrbovstvo iste in njegova hčerka Jean Kane, ki jo kaže slika, hrani precej številno ščetinarsko družino.

SLOVENC V EVROPI IN IZVEN NJE

Razen Slovencev v Jugoslaviji (pred vojno, ker zdaj so Slovenci nasilno odvedeni v razne tuje kraje) imamo v Evropi predvsem še naši narodni manjšini, brž za mejami v Italiji in Avstriji (Nemčiji), od tega v Italiji (Julijski Krajini) okrog 425.000 in v bivši Avstriji (na Koroškem in Zgornjem Štajerskem okoli 90.000). Okrog 6000 Slovencev imamo še ob Rabi na Madžarskem in 2000 na ostalem Madžarskem. Vse to je naše živo narodno telo. Razen tega imamo še povsod po Evropi raztresene Slovence, zlasti po večjih mestih, zlasti veliko pa je naših izseljencev v Franciji, Nemčiji, Belgiji in Nizozemski. V Franciji živi okrog 40.000 izseljencev, in to predvsem v industrijskih področjih na severu (departamenti Nord in Pas de Calais) in na severovzhodu, v Loreni (departamenti Moselle in Neuthe-Moselle). V južnovzhodni Belgiji, v pokrajini Limburg (kraj Eysden in Waterschee) Slovencev. V pretežno rudarjev, je zdaj okrog 6000, na skrajnem jugu Nizozemske (Harlen) pa okrog 3000 naših ljudi. V Nemčiji se ceni število Slovencev na 50.000, največ v indu-

strijskih predelih Porenja in Westfalije (Dortmund, Essen), ter v Zell in Weisental ob severni švicarski meji. Od ostalih evropskih držav ima precej Slovencev še Španija, Češkoslovaška, Poljska, Romunija in Bolgarija. Razen Slovencev v Jugoslaviji ter manjšin na Koroškem in Primorskem, živi torej po Evropi raztresenih še okrog 110.000 Slovencev.

V državah Sev. Amerike (USA) živi čez 250.000 Slovencev in sicer največ v državah Colorado, Illinois, Indiana, Kansas, Michigan, Minnesot, Utah, Washington, West Virginia, Wisconsin. Prav posebno mnogo Slovencev pa imata državi Ohio s središčem v mestu Cleveland in Pennsylvania (Forest City, Johnstown, Pittsburgh). V Kanadi je okrog 20.000 Slovencev, v Južni Ameriki, predvsem v Argentini nekako 40.000, v vsej Ameriki torej okrog 310.000. V Avstraliji se ceni njih število na 700, v Aziji na 1200, v Afriki na 800 (predvsem v Egiptu). Izven Evrope bi torej živelo okrog 320. Slovencev. Število vseh Slovencev na svetu pa bi znašalo nekako 1.900.000.

HIMMLER "OBISKUJE" NAŠE KRAJE

Washington, 6. maja (ONA)

Nacistična agentura DNB je poročala danes v brzojavki za uporabo v Nemčiji, da je prišel Heinrich Himmler, šef nemške Gestape, v Zagreb "na obisk" in da ga je mariojetni predsednik hrvaške vlade, dr. Ante Pavelić sprejel pri sebi. Devetnajst minut po oddaji te brzojavke, je poslala DNB preko radia povelje, da nemški uradniki te vesti ne smejo publicirati. Razlog za ta protukrep ni bil objasnjen.

Že večeraj pa je nemški radio poročal, da je Himmler "obiskal" tudi Celovec, na Koroškem, ter da se je "udeležil neke spominke slavnosti."

V včerajšnji oddaji je izjavila BBC, da je zelo "značilno", da je Himmler prišel na koroško "ravno v času, ko odpornost Avstrijcev in Slovencev proti nacističnemu jarmu postaja vsak dan hujska."

ma obtožba celotne laške rase, polna strahot in sramote, bo gotovo definitivno zaprla usta vsem tistim laškim kričarjem v Ameriki, ki jih vodi grof Sforza in ki poskušajo z lažmi in zavažanjem resnice, prepleškati laška grozodejstva pred ameriško javnostjo. Dejanja

so pač pomembnejši dokaz, kakor pa vsa jalova protifašistovska kokodakanja.

Slovenski List, Argentina.

Biti brez slovenskega lista v teh časih se pravi biti brez zveze s svojim narodom.

V blag spomin

SEDME OBLETNICE SMRTI

našega ljubljene sina in brata

LOUIS C. VERBIC,

ki nas je za vedno zapustil 16. maja 1936.

Sedem let je že minulo, odkar si nas zapustil Ti. V najlepši dobi let si moral zapustiti svet.

Spomin na Tebe še živi in živel bo do konca naših dni. Z ljubeznijo mislimo na Te, kako si ljubil nas vse.

Potivaj mirno v zemlji tih. Tvoj duh pa naj v Bogu živi. Saj sveta vera nas uči, da združimo se v večnosti.

Žalujoci ostali:

JOSEPH in APOLONIJA VERBIC, starši, brat in sestre.
Joliet, Ill. v maju 1943

SLOVENSKI AMER. NARODNI SVET

POROČILO O FINANČNEM STANJU 30. APRILA 1943.

Bilanca v banki (\$1919.55) in na roki \$5.03) 27. feb. 1943 \$1924.58

Dohodki v marcu in aprilu:

Podružnica št. 1	SANS, Detroit, Mich.	\$250.00
" " 2	Chicago, Ill.	50.00
" " 6	Ely, Minn.	17.50
" " 7	Little Falls, N. Y.	586.00
" " 8	West Newton, Pa.	13.80
" " 9	Willock, Pa.	16.07
" " 11	Ambridge, Pa.	53.00
" " 12	W. Aliquippa, Pa.	51.00
" " 15	Springfield, Ill.	11.55
" " 17	Uniontown, Pa.	76.00
" " 19	San Francisco, Cal.	25.00
" " 24	Virden, Ill.	21.25
" " 30	Sharon, Pa.	200.00
" " 31	Pueblo, Colo.	14.00

Federacija SNPJ, Chicago, Ill. 20.00

Društvo št. 1	SNPJ, Chicago, Ill.	10.00
" " 102	Chicago, Ill.	5.00
" " 106	Imperial, Pa.	50.00
" " 106	(Gospodinjki odsek)	10.00
" " 192	Milwaukee, Wis.	100.00
" " 288	Člani in drugi v Fredericktownu, Pa.	53.00
" " 344	Sheboygan, Wis.	25.00
" " 442	Cleveland, O.	10.00
" " 610	So. Chicago, Ill.	5.00

JPO-SS št. 26, Indianapolis, Ind. 19.50

JPO-SS št. 33, North Braddock, Pa. 150.00

Slovenska dobrodelna zveza, Cleveland, O. 300.00

Društvo št. 8 SDZ, Cleveland, O. 6.11

" " 23 " Cleveland, O. 25.00

" " 30 " Fairport Harbor, O. 16.00

Ameriška bratska zveza, Ely, Minn. 1000.00

Društvo št. 13 ABZ, Baggaley, Pa. 25.00

" " 166 " Indianapolis, Ind. 25.00

" " 200 " Ely, Minn. 25.00

Društvo št. 3 KSKJ, Joliet, Ill. 25.00

" " 72 " Ely, Minn. 25.00

Podružnica št. 6 SZZ, Barberton, O. 11.00

Jugoslovanski narodni dom, Ely, Minn. 150.00

Slovenski dom, Johnstown, Ill. 25.00

Društvo Loška dolina, Cleveland, O. 30.00

Dr. SNPJ, ABZ, KSKJ in SZZ, Duluth, Minn. 36.50

Društvo Presv. Imena, Joliet, Ill., \$25, člani \$26

Nabrano med rojaki v Imperialu, Pa. 45.50

Nabrano med rojaki v Cliff Mine, Pa. 64.50

Nabrano med rojaki v Witt, Ill. 16.25

Nabrano na shodu v Jolietu, Ill., 18. aprila. 56.71

Poslano po gl. preds. SNPJ (od 2/19 do 3/30) 137.50

Posamezniki 4.20

Skupni dohodki 3942.94
\$5867.52

Izdatki:

Najemnina urada	\$100.00
Tiskovine za pisarno	55.00
Uradne potrebščine	19.33
Telegrami in telefon	21.56
Mimeograf in priprava za vezanje	109.50
Vojni davek od plače	11.50
Plača nameščencu v uradu (8 tednov)	270.80
Luč	2.13
Poštnina	43.92
Propagandne tiskovine (Problem of Trieste)	325.00
Stroški eksekutivnih sej SANS	4.00
Casopisi	.21
Stroški deputacije v Washington	249.47
Potni stroški bivšega tajnika	75.00
Uredniški stroški (Problem of Trieste)	50.00

Skupni izdatki 1337.42
Ročna blagajna 21.33
Bančna bilanca 30. aprila 4508.77

\$5867.52

Pregled vseh dohodkov in izdatkov SANSa

Skupni dohodki od 5. dec. do 30. aprila \$6991.26
Skupni izdatki od 5. dec. do 30. aprila 2461.16

Bilanca \$4530.10

Opomba: V računu z dne 27. februarja je bilo pomotoma izpuščeno iz seznama društvo "Sokol" iz W. Aliquippa, Pa., ki je darovalo našemu narodnemu svetu \$100.00. Vsota je bila všteta med dohodki, ki so do 27. februarja znašali \$3048.32; drugače je bil račun pravilen. Društvo "Sokol" naj nam oprostí to pomoto.

Joseph Zalar, blagajnik. Mirko G. Kubel, pomožni. tajnik.

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — Nemške oblasti so deportirale nad 4000 holandskih dijakov na prisilno delo v Nemčijo. "Essener National Zeitung" je ob tem dogodku zapisala, da se je deportacija izvršila zato, ker je 90% Holancev ni podpisalo izjavo zvestobe in ubogljivosti do vseh nazijskih odredb.

— Guayaquil, Ecuador. — V terek ponoči so čutili v tem mestu in okolici močan potresni sunek, ki je razburil prebivalstvo. O kaki materielni škodi ali o izgubi življenj poročajo

lo ne omenja. Potresi so najbrže posledice aktivnosti ognjenikov v južnih deželah.

Ustavi srbečico takoj

Braxton Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, "brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxton Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaže, lahko uporabljate in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čilcaškega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar na Braxton Co., 322 So. Clark St., Dept. A. Chicago, Ill. in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

KONJIČKA BOM KUPIL...

Gospodarska zgodba. Spisal F. S. Finžgar.

(KONEC)

"Hahaha," se je smejal vnovič Kajon, kar je Franceta strpno speklo. "Ali sem kaj rekel, da ne vzamem svojega konja nazaj? Toda svojega!"

"Ali ni ta vaš?" je stopil France trdo predenj in kazal s prstom na Herika.

"Mož? — Jaz sem vam vendar prodal celega konja, tega pa en kos manjka. Čemu bi mi bil." Kajon je pokazal na odstrijeni rep.

Franceta je poparilo.

"A, zavoljo repa! Lepa reč. Rep ni konj. In če mislite, da je kaj vreden, vam popustim par kron in še tisto žimo vam pošljem."

"Tako-o-o?" se je razkoračil Kajon oblastno. "Jaz se ne bom lotil omare, ko nisem mizar, vi se pa lotite konjske kupčije, ki je ne razumete. Rep ni konj! Če hočete, vam pokažem pismo, kjer išče milijonar iz Trsta takegale konja — samo z dolgim repom. Tisočak bi dal zanj — še več. Prav takega hoče: Take barve, take glave — takih nog — in dolg rep — to hoče. Kaj mi bo sedaj ta oskubljeni vrabec. Kupim ga, če vam je prav. Dvesto in šestdeset kronic dam zanj, več ni vreden."

Ko je France zasljal tako ponudbo in se spomnil cene, ki jo je izplačal za konja pred šestimi dnevi, je vstrepetal od srda.

"To je od sile, sram vas bodi! Tu imate konja, jaz grem. Dogovoriva se drugod."

"Kaj mi mar vaši konji. Le pri tej priči z mojega dvorišča vi in konji. Da bi me tu še kdo psal po krivici. Stran!"

Kajon je pristopil in sam odvezal Herika od oreha. Konj je zdirjal v hlev, France je obrnil Sirca in sedel na koleselj.

"Je že dobro, na svidenje pri gosposki," je zavpil Kajonu, Kajon pa nazaj.

"Po dve kroni je od hleva na dan, da boste vedeli."

France se je odpeljal in krčevito stiskal bičevnik. "Lump, lump," je sikal skozi zobe, gnal skozi vas in poiskal druge gostilne.

Tamkaj si je naročil kosilo in sedel za mizo. Kmalu se je sprijaznil s starim krčmarjem ter mu razodel vso zgodbo. Krčmar je pomežikaval med pripovedovanjem tako izrazito, da je Franceta čedalje bolj skrbelo. Ko je dokončal, je krčmar mahnil še parkrat z muhalnikom, ki ga je gonil v roki, nato pa dejal:

"Tako vam rečem, zlepa se poravnajte. Kajona poznamo. V večnih konjskih pravdah živi, ali vselej se izmuzne. Kar zlepa, vam svetujem."

"Ne bom se," je trmasto trdil France. Krčmar je skomizgnil z rameni in molčal.

"Koliko je do trga, kjer je sodnija?"

"Eno uro z dobrim konjem."

"Tako se odpeljem in dam Kajona dohtarju. Bomo videli, če je kaj pravice na svetu. Saj je v trgu kak advokat?"

"Notar bo to napravil, notar; advokata ni."

"Pa notar, je vseeno."

Ko je bil konj nakrmljen in odpočit, je France spet zapregel in se peljal v trg. Notarja je moral dolgo čakati, ker je kvartal v kavarni.

Ko mu je pa vse natanko razodel, je rekel sivolasi notar:

"Prijatelj, moj svet je ta: Jutri imam opravka v Dolgi vasi zaradi neke oporoke. Počakajte tu čez noč, skupaj greva tja do Kajona in se pobotamo. Izguba je gotova. Zakaj peljal sem že pravde, ko je kupec konju samo novo podkev pribil — in je zato pravdo izgubil. Torej najceneje bi bilo tako. Poznam Kajona."

France je premišljal in se spomnil oklicev.

"Saj ne utegnem."

"Zakaj ne?"

"Oklice-grem jutri postavljat." "Postavite jih v sredo. Le ostanite — če hočete, seveda. Najceneje bo takisto."

France je obmolknil.

"Da, da," ga je potrkal notar po rami. "Torej jutri."

In France je čakal v trgu drugega dne. Vžil pa je tisti večer in tisto noč toliko dolgega časa, da je mislil, konec ga bo. Mislil je na Metko, kako ga bo čakala.

"Še podere se mi lahko, ali vsaj odloži," se je bal. "Ti preneumni konj tak in te nadloge zavoljo njega."

Na vse zgodaj je France že hodil pred notarjevo hišo in ni mogel razumeti, da se možu kar nič ne mudi. Ni strpel, da ne bi zazvonil. Zaspana kuharica je pogledala pri vratih in ga jezna podučila:

"Pri nas še spimo, mir nam dajte!"

"Še do noči ne bom doma. Oj ti Kajon kajonasti." In spet je stiskal pesti ter posedal in se naslanjal po ulici in po gostilni.

Vendar sta z notarjem prišla krog desete ure v Dolgo vas. Poiskala sta moža celine in šla h Kajonu. France je sodil, da se izvrši ta pravda hitro. Toda vlekla se je, dokler ni France popustil cela dva stotaka, plačal može in notarja ter se vrnil brez Herika domov.

Gonil je, toda mrak je bil, predno je prišel do Štucina.

Pri Štucinovih so bili vsi iz sebe. Metka je jokala, Manca je zabavljala na France, mati je skrivaj poslala na dom vprašat in tamkaj je zvedela, da so vsi v skrbeh za Franceta, ki da je odpeljal konja nazaj in se mu je skoro gotovo kaj pripetilo.

Ko je prišel s Sircem pred hišo, sta prišli mati in Manca k vozu, Metka je pa ostala v hiši in sedela vsa objokana pri peči.

France je popustil konja in hitel k nevesti.

"Oh, France, zakaj si mi to napravil?" Ali nič ni bilo očitka v tem. Skozi solze se ji je smejalo in takoj sta sklenila, da gresta drugi dan na faro zavoljo oklicev.

In šla sta — pa ne v koleslju, ampak peš.

Oče Gropa je bil pa tako vesel, ko se je sin iznebil zapravljičca, da je skrivaj kupil lepo kravo s teličkom in jo podaril sinu tisti večer, ko so pripeljali balo.

France je prodal še koleselj in komat, odrezani rep je pa obesil nad hlevna vrata — in še danes visi tamkaj, da se France baha z njim:

"Vidiš, pol konja!"

"Amerikanski Slovenec" je vez, ki povezuje vse Slovence po Ameriki med seboj.

VESTI O DOMOVINI

(Nadaljevanje z 1. strani)

je bil znan radi svojega brezobzirnega postopanja napram hrvaškim kmetom, katere je s silo gnal v ustaške organizacije. Radio oddaja, katero je prejela OWI, ni objasnila vzroka njegove smrti.

V Albaniji je 50 partizanskih skupin

Washington (ONA) — Albansko poslanstvo v Carigradu poroča, da so se Italijanom izjavili vsi poskusi, da si pridobijo naklonjenost albanskega prebivalstva. Italijanske okupacijske oblasti imajo še ved-

no težave radi sabotaže in partizanskega delovanja.

Poročilo pravi, da v tej mali balkanski državi deluje približno 50 skupin partizanov in patriotov. Vodstvo ima v rokah centralna skupina pod poveljstvom častnikov bivše albanske vojske in vsaj enega profesorja, dr. Safet Butka, ki je bil ravnatelj liceja v Tirani.

Partizani razdirajo brzojavne in telefonske zveze, rušijo ceste, zažigajo gozdove in obstrlejujejo vojaške objekte, ter se tudi lotijo odprtih bojev proti italijanskim četam.

VODJA ANGLEŠKIH PREMOMOGARJEV OBDOJA LEWISA

London, Anglija. — Will Lauther, predsednik Federacije angleških premogarjev je včeraj v svoji izjavi obsodil John Lewisa, predsednika Ameriške premogarske unije. V "Picture Post" pravi v posebnem članku: "Ne enega premogarja ni v naši državi, ki bi ne mislil, da se je rodil novi svet, če bi dobil deset šilingov poviška na dan. Ampak premogarji tu vedo, da če bi šli tu na stavko, bi jim to ne prineslo poviška, ampak bi to le pomagalo Hitlerju doseči zmago v tej vojni in če on zmaga

bi zmel v prah vse premogarje vključno ameriške premogarje. Ali Lewis tega ne vidi?" — vprašuje Lauther.

ZRAČNI NAPADI NA LONDON

London, Anglija. — Nemci so skušali zadnje tri noči z napadi na London. Napade izvršujejo z manjšimi bombniki, ki naglo pridejo in odlete. Vržene bombe so naredile nekaj škode in par oseb je bilo ubitih. Kake obsežnejše škode pa od teh napadov ni, pravijo poročila.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

NAROČITE

IN

ČITAJTE

lepi zanimivi slovenski družinski mesečnik

"NOVI SVET"

ki prinaša vsak mesec zanimivo in zbrano čtivo za ameriške Slovence. Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo \$3.00 letno. Naročnino sprejemajo lokalni zastopniki, ali pa jo pošljite direktno na:

UPRAVA "NOVI SVET"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

VI SE UČITE ANGLEŠČINE -
VAŠI OTROCI PA SLOVENŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOV. BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateri se sedaj prodaja po znižani ceni, samo \$2.00

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Italijani se radi sklicujejo na svojo — kulturo.

Priznajmo, da je precej, saj so imeli dozdaj že do dva tisoč let na razpolago. V muziki, stavbinstvu, kiparstvu so moštri. Tudi srčne civilizacije jim ne manjka, mestoma pa je civilizacija hudo pomanjkljiva pri vsi kulturi. Vojna ni mera za civilizacijo, ker se pojavljajo strasti. Ko so Nemci bombardirali London brez ozira na civilno prebivalstvo, da bi zloмили med Angleži moralno, so se Italijani divili, da tudi italijanski zračni tiči pri tem pomagajo. Izgledalo je, da bo uspeh. Morija na debelo in prav zavestna taka morija pa ni imela uspeha, Angleži niso klonili. Časi se izpreminjajo. Zdaj pada na laška mesta. Nihče ne more trditi, da bi alijanci, toraj tudi Amerikanci, namenoma bombardirali civilno prebivalstvo. Metati bombe je prekereno delo, in dogodi se, da pada nekaj teh "nebeških jabolok" tudi nad civilno prebivalstvo. Zdaj pada in pada na Italijane. Sitna roba za te Italijane, ker so se časi pač izpremenili. Pa so ti "kulturni" Italijani v zraku, in očita jo Amerikancem, da so še vsi divjaki, da nimajo nobene kulture, in da od takih divjakov ni pričakovati nič boljšega.

Well, tudi še bolj "kulturni" nazivi zavijajo oči, ko pada na nemška mesta in med nemško civilno prebivalstvo. Alijanci ne pobijajo civilnega prebivalstva, ker so prej Nemci in tudi Italijani tako delali, le izogniti se ni mogoče temu pobijanju. Ampak ni bilo ničesar slišati o nobeni kulturi in o nobenem divjaštvu dokler je padalo na angleško, francosko, slovansko, prebivalstvo, zdaj zagrmí med nemškim in italijanskim prebivalstvom, pa tako zgražanje, in zgražanje nad "divjimi" Amerikanci! Ko pride čas, pa bodo Italijani in Nemci moledevali pri "divjih" Amerikancih za pomoč!

Isto zgražanje je tudi med Japonci, ki se enako radi sklicujejo na — kulturo, pa je sedanja militaristična banda le navaden ksindel.

Dne 18. aprila lanskega leta je nekaj ameriških bombnikov prišlo nad japonska me-

sta. Vsi orientanci dajo mnogo na svojo čast, ime, (on their face,) v prvi vrsti Japonci, ki so se že čutili za neomejene gospodarje. Zdaj pa taka klofuta v obraz! To skelili.

Amerikancem je nagajalo, da niso mogli načrta izpeljati, kakor so nameravali. Srečali so japonsko ladjo, daljavo so morali stegniti od 200 na 400 sto milj, razlika je znašala nad 10 ur, bombnikom je zmanjkalo kuriva, in tako je nekaj ameriških zrakoplovov prišlo Japoncem v roke. Bombardiranje je moralo biti precej uspešno, ne le nepričakovano, in Japonce je to grizlo. Zdaj so ujete Amerikance Japonci postavili pred vojaško sodišče, toraj pred rablje, in menda so jih nekaj ustrelili, druge pa obsodili v ječo. To je udar zoper vsako vojskovanje, in naravno je, da je naredilo to v Ameriki hudo kri. Kaj iz tega še pride, se danes še ne more reči, posledice pa ne bodo dobre za — Japonce. Seve zavijajo ti Japonci, kakor Italijani in Nemci, oči, češ, nečloveško so bombarderji postopali, in oni so vsi za humano postopanje, in zato zaslužijo smrt ali ječo.

Pa je vse polno dostojnih in verjetnih poročil, kako barbarično so Japonci postopali ne le s Kitajci, z Evropejci, ne morda pri kakem bombardiranju, kjer pade bomba tudi na kraj, za katerega ni bila namenjena, čisto nepotrebno so postopali Japonci barbarično s civilnim prebivalstvom, da zadostijo svojim nagonom. In ti in taki Japonci se zdaj zgražajo, pa se postavljajo za sodnike! Well, na svetu je vse polno hinavščine, največ pa te nečedne robe, kadar se suče meč in govori puške. Pri sodbi takih hinavcev ne bo ostalo.

BE 100% WITH YOUR

BUY WAR BONDS

KRASNA ZGODOVINSKA SLIKA

Velikost 16 1/2 x 12 1/2

Tiskana v večih barvah. Sredi je v vencu sedanji predsednik Zdr. držav Franklin D. Roosevelt. Okrog in okrog so slike vseh dosedanjih predsednikov Zdr. držav podpisani z njihovimi lastnoročnimi podpisi. Pod predsednikovo sliko vihra v vetru ponosno zvezdnata zastava. Pod zastavo je spominska plošča in na nji tiskano v okrajavi listina pravice in svobode. Slika je v okvirju in v okvirju steklo. Ta slika je lep kras in zgodovinska pomenljivost za vsak ameriški dom. Ker nas naši naročniki za njo poprašujejo, smo jih še nekaj dobili.

Slika stane \$1.50 brez pošiljatenjnih stroškov.

Pošiljatenjne stroške plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi slika po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame na znanje, in dokler zaloga traja z njimi lahko postrežemo onim, ki si jo želijo.

Naročilu je pridržati potreben znesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadevni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS